

Силабус курсу

«Методика наукових досліджень»

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.055 романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька

Освітньо-професійна програма «Французька мова та література»

Компонент освітньої програми: вибірковий

Рік підготовки, семестр – 1 рік, 2 семестр

Кількість кредитів – 3

Мова викладання: французька

Дні занять: -

Консультації: -

Керівник курсу

Канд. філол. наук, доц. Пежинська Ольга Михайлівна

Контактна інформація: opezhynska@gmail.com 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Дисципліна «Методика наукових досліджень» спрямована на оволодіння студентами спеціальними знаннями та методичними навичками самостійної, творчої роботи з організації і проведення науково-дослідницької роботи та написання кваліфікаційної наукової праці.

Вивчення дисципліни формує знання, вміння і навички для проведення наукових досліджень у вибраній галузі та озброєння студентів елементами методики наукових досліджень, що сприятиме розвитку їхнього творчого мислення, оптимальній організації розумової діяльності.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I <i>Загальна характеристика методології. Основні поняття.</i>			
1 / -	1. Основні поняття: метод, методика, засіб, алгоритм дій. Типологія методів. Філософські та загальнонаукові методи.	Знати визначення поняття «наука». Розуміти особливості виникнення і розвитку наукового знання. Вміти визначити основні функції науки. Аналізувати структуру і класифікацію науки. Суть та особливості формування і розвитку природничих, гуманітарних та суспільних наук. Розкрити значення науки для розвитку та організації суспільства.	Тести, Питання

1/-	<p>2. Форми теоретичного пізнання та їх методологічна роль: проблема, ідея, гіпотеза, концепція, модель, закон, теорія.</p> <p>Методологічні принципи та концепції.</p> <p>Актуальні проблеми сучасної методології науки.</p> <p>Загальнонаукові методологічні принципи.</p>	<p>Вміти визначити основні передумови виникнення, наукового знання, чинники його розвитку. Показати значення теорії для розвитку науки та організації суспільства. Проаналізувати емпіричний рівень пізнання, його характерні риси та відмінності від теоретичного. Розкрити структуру емпіричного знання, його</p>	<p>Завдання Кейси</p>
-----	--	---	-----------------------

		взаємозв'язок з теорією і практикою. Розуміти поняття: суб'єкт, об'єкт і предмет наукового пізнання, їх особливості. Здійснити аналіз понятійно-термінологічного апарату науки. Розкрити суть наукового терміну, категорії, концепції, парадигми, закону, закономірності. Поняття гіпотези та наукового припущення.	
1 / 1	3 Види та ознаки наукового дослідження. Наукова діяльність та її види. Наукова комунікація. Наукова школа.	Знати суть і структуру дослідного процесу. Розуміти характер досліджень і рівень вивченості теми на основі літературного огляду. Здійснювати аналіз існуючих вихідних даних наукового дослідження та можливостей їх застосування. Розкрити особливості використання загальнонаукових і спеціальних методів наукового дослідження та інтерпретації вихідної інформації. Скласти конкретну методику наукового дослідження як системи загальних і спеціальних методів. Провести аналіз результатів застосування методики і підготовки висновків з проведеного наукового дослідження. Розробити рекомендації щодо досягнення мети наукового дослідження та розв'язання поставлених завдань.	Тести Питання Кейси
1 / 1	4. Організація науково-дослідницької роботи в Україні. Сучасна концепція університету.	Знати продукцію наукового характеру: наукова стаття, тези, відгук, рецензія, анотація, доповідь. Проаналізувати особливості апробації результатів наукового дослідження. Вміти підготувати тези доповідей та виступ на науково-практичну конференцію. Розкрити основні вимоги до підготовки і написання наукових статей, рефератів, курсових, дипломних і магістерських робіт.	Кейси
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. <i>Практичні засади організації наукової діяльності</i>			
2 / 1	5. Організація праці студента магістратури під час проведення наукового дослідження. Основні етапи науково-дослідного процесу та особливості його перебігу й	Знати основні поняття методології науки. Показати різницю між методологією, методикою та методами досліджень. Розкрити рівні методології науки: їх сутність, значення та характерні особливості. Проаналізувати загальнонаукові і емпіричні методи, їх класифікацію, особливості використання та інтерпретацію результатів.	Тести, питання

	організації.		
--	--------------	--	--

		основні наукові методи: порівняльний, історичний, системний підхід, структурний аналіз, статистичні, логічні, моделювання, “мозкової атаки”, експертних оцінок тощо. Визначити зв’язок методу і методики дослідження.	
- / 1	6. Основні проблемно-тематичні напрями магістерського дослідження. Технологія пошуку магістерського дослідження. Аналіз матеріалів та висновків для застосування у практичній роботі.	Знати основні етапи науково-дослідного процесу та особливостей його перебігу й організації. Виокремити стадії наукового дослідження, чинники розвитку наукової діяльності, закономірності і принципів її організації. Розуміти особливості організації та планування одноосібної та колективної наукової діяльності. Особливостей організації наукової роботи на різних етапах: аналізу літературних джерел, вибору та осмислення об’єкту і предмету дослідження, отримання нових результатів, збору і узагальнення наукової інформації, підготовки висновків і рекомендацій. Вміти складати план і графік наукової роботи.	Завдання Кейси
- / -	7. Здійснення магістерського дослідження. Особливості організації наукової роботи студентів магістратури. Вибір теми дослідження. Аналіз літератури з обраної тематики. Мета наукового дослідження та розв’язання поставлених завдань. Основні форми впровадження результатів наукових досліджень. Критерії ефективності наукових досліджень. Апробація результатів наукового дослідження. Тези доповідей та виступів на науково-практичних конференціях. Дискусія, як форма апробації наукового дослідження та порядок ведення наукової дискусії.	Знати технологію пошуку магістерського дослідження. Вміти використовувати фактори актуальності та практики її досягнення. Аналізувати матеріали та висновки для застосування у практичній роботі. Здійснити аналіз історіографічної та джерельної бази та врахування їх у контексті реалізації дослідження. Розкрити особливості пошуку, систематизації та використання інформації в Інтернеті: пошукові сервери, електронні Інтернет – бібліотеки, інтернет-ресурси різних країн світу. Особливості апробації результатів наукового дослідження. Підготувати тези доповідей та виступів на науково-практичних конференціях. Проаналізувати дискусію, як форму апробації наукового дослідження та порядок ведення наукової дискусії.	Завдання Кейси

-/ -	8. Дотримання академічної доброчесності у реалізації наукових досліджень. Поняття академічної доброчесності. Види академічної недоброчесності. Аналіз правових засад боротьби з проявами академічної недоброчесності.	Знати особливості організації наукової роботи студентів магістратури. Визначити безпеку використання Інтернет-ресурсів, ступінь їх достовірності, об'єктивності та інформативності. Вміти робити посилання на Інтернет-джерела. Розуміти поняття академічної доброчесності. Знати явище плагиату. Види академічної недоброчесності. Здійснити аналіз правових засад боротьби з проявами академічної недоброчесності.	Тести, питання
------	---	--	----------------

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК2	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ЗК12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ФК4	Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
ФК5	Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
ФК9	Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології.
	Програмні результати навчання
ПРН3	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
ПРН11	Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
ПРН12	Дотримуватися правил академічної доброчесності.
ПРН14	Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
ПРН15	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
ПРН17	Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або

Літературні джерела

Основна література:

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.
2. Грищенко І.М., Григоренко О.М., Борисенко В.О. Основи наукових досліджень. – К.: КНТЕУ, 2001. – 186 с.
3. Збірник основних нормативних актів про вищу освіту, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів. – Харків: Гриф, 2003. – 335 с.
4. Історія Національної академії наук України / С.В. Кульчицький, Ю.В. Павленко, С.П. Руда, Ю.О. Храмов. – К.: Фенікс., 2000. – 527 с.
5. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: Стат. збірник. – К.: Держкомстат України, 2003. – 340 с.
6. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. для вищ. пед. закл. освіти. – К.: РННЦ “ДІНІТ”, 2000. – 260 с.
7. Теорія і практика політичного аналізу: Навч. посібник. / За заг. ред. О.Л. Василевського, В.А. Ребкала. – К.: Міленіум, 2003. – 228 с.
8. Шейко В., Кушнарєнко Н. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – К.: Знання – Прес, 2003. – 295 с.
9. Голуб В.А. Огляд концепцій формування і використання бібліотечних електронних ресурсів // НТІ. – 2001. – № 3. – С. 55 – 58.
10. Економетрика: практикум з використання комп'ютера // І.Г. Лук'яненко, Л.І. Краснікова. – К.: Знання, 1998. – 217 с.
11. Іванов В.Ф. Контент-аналіз. Методологія і методика дослідження. – К.: Просвіта, 1994. – 103 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
- **Поточний контроль:** Усне опитування в ході лекцій та практичних занять, перевірка завдань (у тому числі самостійної роботи), оцінювання правильності вирішення тестових та практичних завдань на практичних заняттях.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2	ІНДЗ	Підсумковий контроль
20	20	20	40

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом